

Guia docent

210505 - AEA - Arquitectures en Arquitectures

Última modificació: 13/07/2020

Unitat responsable: Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona
Unitat que imparteix: 756 - THATC - Departament de Teoria i Història de l'Arquitectura i Tècniques de Comunicació.

Titulació: MÀSTER UNIVERSITARI EN ARQUITECTURA (Pla 2015). (Assignatura optativa).

Curs: 2020   **Crèdits ECTS:** 5.0   **Idiomes:** Castellà, Català

PROFESSORAT

Professorat responsable: GUILLEM CARABI BESCOS

Altres: GUILLEM CARABI BESCOS - M1

METODOLOGIES DOCENTS

Activitats presencials Grup Hores/semestre
Lliçó magistral Grup (20/40) 15
Seminari/Taller Grup (20/40) 15

Activitats no presencials
Treball autònom 95 hores/semestre

OBJECTIUS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Aprofundiment sobre els coneixements de la història, l'anàlisi i descripció dels elements que integren el discurs de l'arquitectura com a construcció en el temps, alhora que la iniciació en la recerca en l'arquitectura com a document escrit i dibuixat, des de les seves fonts, gènesis i intencions dels autors que els han acollit al llarg del temps.

HORES TOTALS DE DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANTAT

Tipus	Hores	Percentatge
Hores grup petit	15,0	12.00
Hores grup gran	15,0	12.00
Hores aprenentatge autònom	95,0	76.00

Dedicació total: 125 h

CONTINGUTS

Programa

Descripció:

L'assignatura optativa "Arquitectures en arquitectures" partirà de l'estudi monogràfic d'unes arquitectures, la construcció de les quals s'ha dilatat en el temps més enllà de la vida de les persones que els varen idear en un principi i més enllà de les èpoques en què les seves idees es van desenvolupar. Arquitectures que s'han construït, reconstruït, rectificat, ampliat o superposat de la mateixa manera que el futur s'escriu sempre sobre el passat i així ens ensenya la història.

Resulta difícil no trobar alguna arquitectura que no acudeixi a d'altres arquitectures del passat. Ja fossin presències físiques o imaginàries latents, la tradició brindava als arquitectes la possibilitat d'avançar en els camins de la reflexió, proposant manifestos o escapant de la seva realitat circumdant a altres mons interiors. Com si la disciplina fos una casa habitada per fantasmes, on els arquitectes van aprendre a conviure, enfrontar-se o matar als seus ancestres. Aquestes arquitectures palimpsestes esdevenen en presències que no podem evitar i que aguaiten sense descans. Poden ser imaginades com un corrent que ens aguaita, com alguna cosa diferent a una seguretat, com el vent és diferent de l'aire i busca invasions en qualsevol procés natural per espellar-ho tot i albirar noves situacions.

En aquest sentit, el curs reconstruirà alguns dels itineraris intel·lectuals des dels que qualsevol arquitecte s'enfronta a la història de l'arquitectura, i els seus imaginàries, en la construcció del seu llegat amb el present:

SESSIONS MONOGRÀFIQUES (Els casos d'estudi s'intercalaran de manera operativa amb les sessions més 'teòriques')

- Historicitat i arquitectura
- Intervencions: Ruskin, Pugin
- Intervencions: Viollet-le-Duc
- Intervencions: Alois Riegl
- Intervencions: Il 'restauro' fins a la Carta d'Atenes, Boito, Beltrami, Giovannoni
- Casos d'estudi: La mesquita de Còrdova; Leon Battista Alberti i el temple malatestià; Asplund i l'Ajuntament de Göteborg; Jujol, Gaudí i la Catedral de Palma; Scarpa i Castelvecchio; Miralles i l'Ajuntament d'Utrecht.
- Cap a una fonamentació de les intervencions

TREBALLS PRÀCTICS

S'assignarà, de manera consensuada amb cada grup d'alumnes, els projectes d'arquitectura moderna i contemporània que constituirà el treball monogràfic de curs. Cada treball consistirà a elaborar un document textual i gràfic en format de memòria A4, on s'elaborarà, de manera organitzada i crítica, la història de la intervenció: la fitxa de les dades bàsiques, la biografia de l'edifici objecte de la intervenció, els agents implicats en la intervenció, les condicions econòmiques, socials i polítiques del temps immediatament anterior a la intervenció, la proposta arquitectònica, les conclusions crítiques i la bibliografia emprada.

L'objectiu final és elaborar un article crític d'una extensió aproximada de 4.000 paraules.

El llistat de casos d'estudi a analitzar pels alumnes és variable i es va ampliant cada curs, però a manera de mostra s'han analitzat en edicions anteriors, entre d'altres, els següents: Reconstrucció del Chiado (Siza), Casa dos Vinte e Quatro (Souto de Moura), Museo romà de Colonia (Zumthor), Banca Popular a Verona (Scarpa), New Tate (Herzog&De Meuron), Fondaco dei Turchi (OMA), o el Rijksmuseum (Cruz y Ortiz).

Dedicació: 125h

Grup gran/Teoria: 15h

Grup petit/Laboratori: 15h

Aprenentatge autònom: 95h

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

Avaluació continuada (%) Avaluació final (%)
Proves de resposta llarga 10
Treballs i exercicis individuals o en equip 45 50
Avaluació de projectes 45 50

Avaluació continuada

L'avaluació continuada es farà a partir del treball que desenvoluparà l'estudiantat durant el curs, mitjançant el lliurament de treballs o la realització de proves escrites i/o orals, segons els criteris i calendari que s'estableixin.

Avaluació final

Si l'avaluació continuada no és positiva es podrà realitzar una segona avaluació que consistirà en una prova final de caràcter global en el format que s'estableixi d'acord amb el criteri del professorat responsable (prova escrita o oral i/o lliurament de treballs).

Avaluació continuada telemàtica

En les situacions de docència online, l'avaluació continuada es produirà de manera sincrònica i asincrònica, pels mitjans que estableixi la Universitat i el Centre, amb un registre periòdic de l'activitat acadèmica mitjançant entregues, fòrums, qüestionaris o qualsevol altre mitjà que faciliti la plataforma Atenea, o les eines alternatives que siguin proporcionades al professorat. En les situacions en les quals aquesta docència telemàtica es produeixi amb la docència presencial ja iniciada, o per qüestions d'ordre extraacadèmic, les alteracions de les ponderacions o sistemes de control regular de la docència seran comunicats detalladament a tots els estudiants a la Atenea de cada assignatura.

Avaluació final telemàtica

Si l'avaluació continuada telemàtica no és positiva, es podrà realitzar una segona avaluació que consistirà en una prova final de caràcter global en format telemàtic que s'estableixi d'acord amb el criteri del professorat responsable i els mitjans i eines TIC que proporcioni la Universitat o el Centre.

Les mesures d'adaptació a la docència no presencial s'implementaran atenent als criteris de seguretat TIC i protecció de dades personals per tal de garantir el compliment de la legislació en matèria de Protecció de Dades Personals (RGPD i LOPDGD)

NORMES PER A LA REALITZACIÓ DE LES PROVES.

L'avaluació continuada de l'assignatura recau en:

- Elaboració d'un treball d'investigació individual o en equip sobre alguna de les arquitectures fetes "en el temps" proposades com a exercici pràctic (45%).
- Proposta d'actuació en aquestes arquitectures, a través d'un projecte crític que interrogui el llegat de la seva presència (45%).
- Prova teòrica que recull part dels continguts presentats a les sessions monogràfiques (10%).

Si l'estudiant no supera per avaluació continuada el curs, es proposa completar i millorar tant l'anàlisi com la proposta del projecte a realitzar amb una entrega final.

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- Kostof, S. Historia de la arquitectura. Madrid: Alianza, 1988. ISBN 8420679968.
- Hollis, E. La vida secreta de los edificios: del Partenón a Las Vegas en trece historias. Madrid: Siruela, 2012. ISBN 9788498415865.
- Kubler, G. La configuración del tiempo: observaciones sobre la historia de las cosas. Ed. ampliada. Madrid: Nerea, 1988. ISBN 9788486763053.

Complementària:

- Hardingham, S. Bernard Tschumi: Parc de la Villette. London: Routledge, 2011. ISBN 9780415457873.
- Lees-Milne, J. San Pedro de Roma: historia de la Basílica. Barcelona: Noguer, 1967.
- Vidler, A. Claude-Nicolas Ledoux: architecture and utopia in the era of the French Revolution. Basel: Birkhäuser, 2006. ISBN 3764374853.
- Blundell-Jones, P. Gunnar Asplund. London: Phaidon, 2006. ISBN 9780714863153.
- Enric Miralles: 1972-2000. Barcelona: Fundació Caja de Arquitectos, 2011. ISBN 9788493940904.

- Borsi, F. Leon Battista Alberti: l'opera completa. Roma: Electa, 1973.
- Chueca, F. La Catedral nueva de Salamanca: historia documental de su Construcción. Madrid: Universidad de Salamanca, 1951.
- McCarter, Robert. Louis I. Kahn. London: Phaidon, 2005. ISBN 9780714849713.
- Argan, G.C. Miguel Ángel arquitecto. Madrid: Electa, 1992.
- Álvaro Siza: obra completa. Barcelona: Gustavo Gili, 2000. ISBN 8425218144.